1828. Nr. 42.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 23 MEI.

'S GRAVENHAGE, den 17 Mei.

Men verzekert, dat de commissie tot het onderzoek van de ingekomene stukken voor een ontwerp van de geschiedenis der Nederlanden den 19 dezer alhier zal bijeenkomen.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 27 der vorige maand, eene som van 3000 gulden toegestaan aan de huisgezinnen der ongelukkige werklieden, welke, eenigen tijd geleden, in eene der kolenmijnen van Seraing zijn omgekomen.

DALEN, den 20 Mei.

Gisteren voormiddag, omtrent twaalf uren, ontstond te Schoonebeek, in deze gemeente, brand in een arbeidershuisje. Dit vuur breidde zich weldra uit tot andere nabijstaande gebouwen en in den tijd van één uur waren vijf woonhuizen met aanhoorigheden, te zamen zestien gebouwen, een prooi der vlammen geworden.

De vrouw van *Steven Bruinink*, in wiens woning de brand ontstond, en die met een klein kind alleen te huis was, het vuur bemerkende, liep in de keuken, om de wieg met haar kind daaruit te brengen; daarna liep zij nog eens terug, doch toen de deur uitkomende, stortte het dak van het huis in en ten deele boven op haar; een timmerman, dit ziende, heeft haar wel uit de vlammen gered, doch niet dan nadat zij zoo zwaar gebrand was, dat men voor het behoud van haar leven vreest.

De oorzaak van de brand is nog onbekend: men zegt, dat dezelve een gevolg van onachtzaamheid is. Vee is er weinig bij verloren geraakt, overigens is de schade groot. De eigenaren der verbrande gebouwen zijn *H. Wilms*, de wed. *A. Ellen* en *J. Gerding* te Schoonebeek en *G. J. Volkers* te Dalen, welke laatste zijne panden niet had verzekerd.

FRANKFORT, den 16 Mei.

Berigten uit Jassij van den 25sten April zeggen, dat aldaar een russische commissaris van Konstantinopel was aangekomen, welke den russischen vice-consul depêches van de Porte bragt met verzoek, die zonder verwijl naar het hoofdkwartier der russische armee op te zenden; aan dit verlangen had de russische ambtenaar voldaan; hierop schepte men te Jassij nieuwe hoop op het herstellen des vredes.

— Dertig duizend man russische garden, bestemd om het tweede leger te versterken, zijn den 1sten April uit Petersburg getrokken. Van alle toebehoeften voorzien en een aanzienlijken train artillerie, alsmede eene batterij congreevsche vuurpotten bij zich hebbende leverden zij een zeer schoon militair schouwspel op. Zij hebben gedefileerd voor Z. M. den Keizer, den prins van Oranje en prins *Willem* van Pruissen. Ook de Keizerinnen hebben zich in van die troepen willen nemen. De Keizer heeft den 26sten April eene dagorder uitgevaardigd aan de soldaten, die Turkije moesten binnentrekken, waarin hen gezegd wordt, dat zij niet minder door hunne edelmoedigheid dan door hunne dapperheid een onverwelkelijken roem hebben verworven en zij op het nadrukkelijkst worden aangemaand toch die edelmoedigheid op nieuw aan den dag te leggen. Ter zelfder tijd heeft Z. M. de lijfing door het gansche rijk bevolen van 7 man op elke 500 zielen, behalve in de gouvernementen van Grusinie, Bessarabie, Cherson, Jekatherinslaw, Poltawa, Slobodsko-Ukrainsk, Kiew en Podolie, waar op dat getal slechts één man zal geligt worden.

— Men schrijft uit Corfu, dat de dej's en aga's van Dalvino en andere gedeelten van Albanie de bevelen van *Reschid*-pacha, om zich naar Janina te begeven, niet hadden willen gehoorzamen; dat daarop de pacha zijnen zoon met 600 man afgezonden had, om deze albanesche opperhoofden te bestraffen, naar dat deezen zich van het fort Santa Quaranta meester gemaakt en ook in de citadel van Porto-Palermo verschanst hadden. Zij zijn dus in opstand tegen de Turken, dat voor de laatsten nog te gevaarlijker is, omdat de Christenen zich bij de opstandelingen voegen.

— Den 17 Mei. Ook uit Wallachije wordt de dag van den 7den dezer opgegeven, als die, op welken de russische legers de Pruth zouden overtrekken.

— Men heeft brieven uit Naupli, van den 28sten April. De president van Griekenland was aldaar van Korinthe terug gekomen, en men had kasteel bij bezetting van de eilanden had gelegd, terwijl de vorige bezetting, uit Romelioten samengesteld, naar Eleusis was getrokken, alwaar de troepen van den

generaal *Demetrius Ypsilanti* zich vereenigden. Missolonghi werd heftig door de grieken bestookt. De havens van Morea werden steeds door de geallieerden geblokkeerd.

LONDEN, den 17 Mei.

Gisteren avond is in het Lagerhuis, op voorstel van den heer *Burdett* en met goedkeuring van den heer *Peel*, besloten, om de resolutie, betreffende de emancipatie der katholijken, in eene conferentie ter kennis te brengen van de Lords, ten einde dezelve uittenoodigen, daarmede in te stemmen, doch onder voorwaarde, dat men zich naauwkeurig zoude bepalen bij de bewoordingen van het besluit. De ministerieelen schijnen zich te vleijen, dat de Lords niet zullen instemmen met het besluit, en dat de zaak daarmede voor de tegenwoordige zitting zal afspringen.

— Men schijnt het er hier voor te houden, dat Frankrijk afziet van het zenden van troepen naar Griekenland, maar dat genoemd gouvernement een voorschot zal doen van 8 millioenen franken aan het bestuur van gemeld gemeenebest, en dat dit voorbeeld door Engeland zal worden gevolgd.

— Volgens tijdingen van Buenos-Ajres, van den 5den Februarij, deed de engelsche minister, lord *Ponsonby*, aan uiterste best, om Brazilie en Buenos-Ajres tot het sluiten van vrede over te halen. De onafhankelijkheid van Banda Oriëntal zou tot grondslag daarvan gelegd worden. Deze pogingen schenen iets te beloven en de engelsche minister was dan *Pedro* aangeweest, om de blokkade van de Plata op te heffen; andere berigten spraken van een' gesloten wapenstilstand.

PARIJS, den 16 Mei.

Eergisteren heeft de Kamer hare beraadslagingen geopend over de wet voor de geldleening van 30 millioenen, ten einde in de buitengewone behoeften van het oogenblik te voorzien.

De eerste redenaar, die het woord voerde, was de heer *Charles Dupin*, welke zwarigheid maakte, om den Staat met nieuwe schulden te belasten, zoo lang het niet bleek, dat dezelve onvermijdelijk waren.

De minister van buitenlandsche zaken heeft eenige geruststellende verzekeringen gegeven, en verklaard, dat het gouvernement niets verlangt dan het behoud van den vrede, het uitvoeren van de bestaande tractaten, en bepaaldelijk van dat verbond, bij hetwelk de onafhankelijkheid van Griekenland is gewaarborgd; maar dat, daar Rusland zich thans met de Verheven Porte in eenen afzonderlijken oorlog bevindt, men zich in allen geval over de verdere uitvoering van dat tractaat nader zal moeten verstaan; dat Frankrijk echter eenige maatregelen zal nemen, ter verwezenlijking van den onderstand, op welken de tusschenkomst der mogendheden de ongelukkige Grieken hoop heeft gegeven; dat inmiddels geheel Europa de oogen heeft gevestigd op de kamer der fransche gedeputeerden en dat eene volmaakte eenstemmigheid dier Kamer met het Gouvernement gewisselijk de heilzaamste gevolgen zoude hebben.

De heer *Ternaux* is in zijne redevoering te velde getrokken tegen de Jezuiten en de congregatie of de priester-partij; hij zeide, dat hem slechts twee middelen bekend waren, om de terugkeering van allerlei onbehoorlijkheden te voorkomen; het eerste bestond in het stellen der ministers in staat van beschuldiging, het ander in het weigeren van alle subsidien, zoo lang de geweldenarijen niet hersteld en de organike wetten der charter niet op nieuw in werking gebragt waren; hij was wel verzekerd, dat de ministers voorhadden van het gevraagde geld een goed gebruik te maken, maar niemand kon borg blijven, dat het gebruikt zou worden door die, aan welke het gegeven was; hij was al zoo dikwijls door ministeriele beloften misleid geworden, dat hij nu voorgenomen had, zulks niet meer te laten gebeuren.

De heer *Lafitte* heeft gemeend, dat men het ministerie de middelen niet moest onthouden, om de onzijdigheid van Frankrijk te doen ontzien.

Men wil, dat de opposition, alvorens in eenige [illegible] wil afwachten, wat er van de wetten op het vormen der kiezerslijsten en op de drukpers zal worden.

— De generaal *de la Fayette* heeft in de Kamer der gedeputeerden een voorstel gedaan, strekkende, om Z. M. een nederig adres aan te bieden, tot herstel der nationale garde van Parijs. Sedert eenen geruimen tijd meenen de monarchalen, dat als het Gouvernement aan dezen wensch gehoor gaf, het voorzeker de deur voor de revolutie zoude openen.

— Men zegt, dat eerstdaags aan de Kamer van Gedeputeerden het voorstel zal gedaan worden, om het grieksche Gouvernement eene subsidie van 8 millioen franken te geven en dat de baron *Jacheréau de St. Denys* tot consul-generaal in Griekenland benoemd is.

— In het dagblad der ministers vindt men een betoog, dat het rapport eener commissie nog geen koninklijk besluit is en 's Konings wil in het geheel niet kan binden. Dit is ongetwijfeld noodig geacht, om den kwaden indruk te verminderen, dien het rapport van de commissie over de seminarien heeft te weeg gebragt.

— Men verzekert stellig, en, zoo het schijnt, op goeden grond, dat de heer *de Chateaubriant* benoemd is geworden tot ambassadeur te Rome en ook die waardigheid heeft aanvaard, maar dat de congregatie dadelijk alle mogelijke pogingen in het werk heeft gesteld, om deze benoeming te doen

intrekken; dat te dien einde de tusschenkomst van den pausselijken nuntius is ingeroepen, en dat deze heeft trachten te betoogen, dat de benoeming als ambassadeur van een man, van welken verscheidene werken door het pausselijk bestuur op den *index* waren geplaatst, den Paus niet aangenaam konde zijn. De bedenking, dat juist dezelfde schrijver in moeijelijke tijden het zijne heeft toegebragt tot het herstel van de eeredienst in Frankrijk, schijnt niet te hebben kunnen beletten, dat deze vertogen niet eenigermate in aanmerking zijn genomen.

— Volgens brieven van Lissabon, welke tot den 5den Mei loopen, was er den vorigen dag vergadering van ministers geweest, om te beslissen of de Regent den koningstitel moest aannemen, al dan niet; men was tot geen besluit kunnen komen; sommigen dachten, dat zulks wel op den 8sten of 13den Mei zou kunnen plaats hebben, welke beide gedenkwaardige dagen voor den Regent zijn. Het officiële nieuwsblad is vol adressen van gemeenten, welke den Regent verzoeken zich tot Koning te laten uitroepen, en met artikelen, waarin zijn regt tot de kroon beweerd wordt. Bij vorige brieven van den 30sten April heeft men de tijding ontvangen, dat de voorstanders van de constitutie van don *Pedro* en die van don *Miguel* in verscheiden gedeelten der hoofdstad handgemeen geworden waren en dat er van weerskanten velen gewond waren; in sommige streken hadden de pogingen, om hem tot Koning te doen uitroepen volkomen gefaald, en voorzeker scheen het leger niet geneigd, om tot de absolutisten toe te treden.

In de acte van abdicatie van don *Pedro* (welke in nieuwspapieren van Rio-Janeiro gevonden wordt, maar in Europa nog niet officieel is bekend gemaakt) staat, dat het rijk in naam van donna *Maria* moet geregeerd worden, volgens de constitutie, welke haar vader aan Portugal gegeven heeft.

— Volgens het jongste berigt uit Toulon, was aldaar niets nadere bekend, noch wegens het vertrek, noch wegens de bepaalde bestemming der expeditie.

— den 17 Mei. De telegraaf van Bajonne heeft berigten uit Lissabon overgebragt van den 6den Mei. Destijds had de Regent de koninklijke waardigheid nog niet aanvaard, doch den 4den had de hertog *de Santarem* de ambassadeurs, in naam des Regents, onderrigt, dat hij den dag te voren het besluit had genomen, om de drie orden van den Staat, of de Cortes van Lamego, bijeen te roepen; en dus met de daad de bestaande constitutionele orde van zaken, welke hij als Regent zoude handhaven, om verre te werpen. De ministers, de spaansche zelfs daaronder gerekend, hebben niet geaarzeld te antwoorden, dat zij van het oogenblik der ontvangst van dien brief af aan hunne functien als geëindigd aanmerkten.

Het afschaffen van *de Test- en Corporation-acts*, voor zoo verre dezelve bepalen, dat personen, alvorens tot eenig ambt of tot eenige plaats in een staatkundig ligchaam toegelaten te worden, of die eenige burgerlijke of krijgsbediening, of andere betrekking aangenomen hebben, waarin zij het vertrouwen der Kroon genieten, het sakrament des avondmaals, volgens de gebruiken der kerk van Engeland, moeten ontvangen, in deze dagen in dat Rijk tot stand gekomen, is eene zeer belangrijke gebeurtenis. Aangaande de geschiedenis dier acten leest men het volgende:

Toen Koning *Hendrik de VIII*, in de eerste helft der zestiende eeuw, zich van de roomsche kerk afscheurde, maakte hij de bepaling, dat al wie openbare posten wilde bekleeden, en de lords, alvorens zitting in het Parlement te nemen, eenen eed moesten afleggen, dat zij de leer van het Pausselijk oppergezag verwierpen. De geestelijken moesten daarenboven zweren, dat het boek der openbare gebeden, en de bepalingen omtrent het ordenen van bisschoppen, geestelijken en diakenen niets met den bijbel strijdigs bevatteden, dat zij die gebeden gebruiken, en zich, bij de bediening der sakramenten, naar de bepalingen van dat boek gedragen wilden. Voorts moest men, om eene bediening te erlangen, zweren, dat men den Koning, naast God, als den hoogsten Regent van het Rijk erkende, en de leer verwierp, volgens welke een Koning, door den Paus in den ban gedaan zijnde, door zijne onderdanen niet meer behoeft gehoorzaamd te worden. Ten einde de afscheiding van de roomsche kerk nog sterker te maken, werd, onder *Karel II*, nog bij dezen eed gevoegd, dat men de leer der transsubstantiatie en de aanroeping van *Maria* en der heiligen, benevens de misse dier kerk als bijgelovig en afgodisch verwierp; en werd voorts, bij acte van het Parlement, bepaald, dat een ieder, die eene openbare bediening gekregen heeft, binnen drie maanden na het aanvaarden daarvan, ten bewijze dat hij geen heimelijk katholiek is, het nachtmaal, volgens de gebruiken der engelsche kerk, moet genieten.

Deze bepalingen, die den stempel dragen van den tijd waarin zij gemaakt zijn, hebben echter altijd stand gehouden, en drukten niet slechts op de katholieken, tegen welken zij oorspronkelijk gerigt waren, maar voornamelijk op die protestanten, welke zich later van de engelsche kerk afgescheiden hebben, en daarom, schoon het oppergezag van den Paus en verdere leerstukken der roomsche kerk evenzeer verwerpende als de engelsche bisschoppelijke kerk, echter niet voldoen konden aan de vordering, om het avondmaal naar de gebruiken dier kerk te ontvangen, en dadoor van alle bedieningen uitgesloten waren.

Op woensdag, den 28sten Mei des jaars 1828, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door den Gouverneur der provincie Drenthe of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in die provincie, aan het lokaal van het Gouvernement, te Assen, worden aanbesteed:

Het heratellen en tot den laatsten December 1828 onderhouden van de metsel- en timmerwerken, behoorende tot den tweeden zij-tak des grooten wegs der eerste klasse, n°. 1, begrepen tusschen de grenzen van Overijssel en de stad Assen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage en te Brussel, en aan dat van het Gouvernement der provincie Drenthe, te Assen, ter lezing liggen: te 's Gravenhage, in de voornaamste logementen; te Assen, in *de Stads Herberg*; te Meppel, aan *de Galgenkamp*; te Koeverden, in *de Koppel-Paarden*; te Hoogeveen, bij *van Sloten*; te Smilde, bij *Koster*; te Beilen, bij *Scheuning*; te Diever-Brug, bij *ten Wolde*; aan de Pant, bij *Poppe*; te Grolloo, bij *van der Molen*; te Steenwijk, bij *Schutteler*; te Zwartsluis, bij de weduwe *Somer*, en te Vollenhoven, bij *van Smirne*, voor de poort.

Zijnde nadere informatien te bekomen bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur in de provincie Drenthe, te Assen.

De Administrateur voor den Waterstaat,
R. W IJ K.

Op vrijdag, den 6den Junij 1828, 's morgens 11 uur, zal, door Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Gasselter-Nieuwveen, ten huize van *H. H. Wichers* aldaar, onder nadere approbatie van het Provinciaal Collegie van Toezigt over de Kerkelijke Administratien der Hervormden in Drenthe, openbaar, aan den minsteisschenden, worden uitbesteed, het BOUWEN *van een geheel nieuwe gemeentelijke* PASTORIJ *en* SCHUUR, met de levering van de daartoe benoodigde materialen; overeenkomstig de bestekken en teekeningen, van en af, ten huize van *H. H. Wichers* voornoemd, ter inzage van gegadigden voorliggende.

BRAND-WAARBORG.

De ondergeteekende, *A. Koops*, te Vries, als Correspondent der onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappij, onder directie van de heeren *de Jong en comp.*, te Amsterdam, geeft mits deze de vereischte kennis, dat door heeren Directeuren en Commissarissen de inleggelden, wegens het dezen onderdeel, van ¼ pCt. tot vermindering is op ⅓ pCt., zoo dat van de gewone steenen gebouwen, met pannen gedekt, twaalf en een halve cent van ieder *honderd guldens* wordt betaald. Derhalve recommandeert zich de genoemde Correspondent aan de Eigenaars der gebouwen, welke onder zijne correspondentie behooren, tot inschrijving hunner panden, die hebbende nog niet zijn ingeschreven, als: van Vries, Zuidlaren, Anlo, Gieten, Gasselter, Borger, Rolde, Westerbork, Beilen, Smilde, Assen, Norg, Roden, Peize en Eelde, en dat de belanghebbenden bij de aangezette tarifsom hunnen te regt komen.

Vries, *De Correspondent*,
den 13 Mei 1828. A. KOOPS.

Op dingsdag den 3den Junij 1828, des morgens te tien uren te beginnen, zal te Assen, ten huize van den logementhouder *Wigcher Hofsink*, publiek worden verkocht eene aanzienlijke partij WINKEL-GOEDEREN, [illegible] goederen, Nankins, Shawls, marmere Pendules, alle soorten van Messen en Scharen, breij- en naai-Katoen, fijne Windsor-Zeep, chineesche en engelsche verlakte Thee-bladen, zilveren Potlood-pennen, Sigaar-pijpen, Vingerhoeden, fijn plaatd Snuiter-bakjes en Snuiters.

H. R. VAN LIER.

MIDDELPRIJZEN VAN GRAANEN, enz. ENZ.

te MEPPEL, *op de markt van den* 5 Mei.

Rogge, het mud . . . . *f* 4 – 83 | Veenbrokwal, ... – 5 – 75
Boekweit, het mud . . – 4 – 08 | Boter, 1½ pond . . . – 9 – 9½

te KOEVERDEN, *op de markt van den* 12 Mei.

Rogge, het mud . . . . *f* 4 – 50 | Boter het pond. . . . *f* 0 – 50
Boekweit, het mud . . – 3 – 00 |

te HOOGEVEEN, *op de markt van den* 20 Mei.

Rogge, het mud . . . . *f* 4 – 40 | Boter, het pond . . . *f* – – 50
Boekweit, het mud . . – 5 – 60 |

PRIJS-COURANT van NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 19 Mei.

Werk. Schuld 2½ pCt. 52⅝ a 54 | Amort. Syndic. . . . . 9⅜ a ½
Restant Uitg. ditto . . . ⅛ a ⅜ | Loorenten 2½ pCt. . . 9⅜ a ½
Kans-Biljetten . . . . . 18¼ a ½ | Ned. Handelmaats. . . 86¾ a ¾

Te Assen bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*